
Rasering av en suksess

DEBATT

METTE WALBERG

mette.walberg@vestreviken.no

Mette Walberg er dr.med., spesialist i medisinsk mikrobiologi og smittevernoverlege i Vestre Viken.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Hele Norge heiet frem Team Pølsa. Når deltakerne fyller 30 år, vil imidlertid tilbudet deres om rehabilitering være rasert.

Øystein «Pølsa» Pettersen og Trygve fra TV-serien «Team Pølsa» deltok på Drømmedag for barn og unge under VM Trondheim 2025 i Granåsen. Foto: Lise Åserud / NTB

På imponerende vis så vi hvordan tverrfaglig kompetanse og samhold endret livet til Syver, Trygve, Pia, Mikkel, Peder og Sunniva i NRK-serien Team Pølsa. Hver og en viste de mestring og styrke fra et nær umulig utgangspunkt. Dette var ekstremt god TV, som sikkert har fått noen hver til å takke Vårherre for funksjonsfriske barn. Men hva skjer nå etter denne suksesshistorien?

Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge har vedtatt å flytte rehabilitering av voksne med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer fra velfungerende spesialiserte enheter til overfylte sykehus og lutfattige kommuner. Dette skal gjelde fra sommeren 2026. Denne beslutningen vil gi store tap for en svært sårbar pasientgruppe, øke antallet svingdørspasienter og føre til at verdifull kompetanse forvitrer.

Pasienter over tretti år skal ikke lenger få tilbud om rehabilitering ved for eksempel Beitostølen Helsesportsenter [\(1, 2\)](#). En lang rekke andre sentre er også omfattet av vedtaket.

«Denne beslutningen vil gi store tap for en svært sårbar pasientgruppe, øke antallet svingdørspasienter og føre til at verdifull kompetanse forvitrer»

Ekspertise og skreddersøm

Jeg har hatt tre opphold på Beitostølen siden 2020. Der har jeg fått innpass takket være min nevrologiske diagnose: en multippel sklerose som har fulgt meg i drøyt 35 år, og som for alvor hadde begynt å tære på meg da jeg ble godt voksen for ca. 20 år siden.

«Størst av alt: Jeg har kunnet fortsette i jobben min. Uten Beitostølen hadde jeg sannsynligvis endt som fullt ufør»

Beitostølen tilbyr topp ekspertise og skreddersydd tilrettelegging for hver enkelt pasient som er så heldig å få plass. Etter oppholdet på Beitostølen kan jeg ikke bare svømme igjen. Jeg kan reise meg fra stolen uten støtte fra armen. Og gangdistansen min er blitt forbedret: fra noen få hundre meter til tre kilometer. Stokken som var med da jeg ankom første gang, har jeg ikke sett mer til. Jeg klarer å ta meg av barnebarna mine, og tur med hundene blir det også. Størst av alt: Jeg har kunnet fortsette i jobben min. Uten Beitostølen hadde jeg sannsynligvis endt som fullt ufør.

Hvert opphold på Beitostølen har vart i flere uker. Hver gang med nye vennskap, nye treningsvaner og ny motivasjon. Jeg har også fått med meg hjem et tilpasset treningsopplegg som jeg gjennomfører halvannen time daglig, femseks dager i uken.

Flere treningsøkter daglig

I gruppen på Beitostølen har vi vært nærmere 20 voksne pasienter. Felles for oss var nevrologiske utfordringer: ulykker, sykehustabber, degenerative sykdommer, immunologi og hjerneslag. Vi hadde hver vår tragedie, alle med et nytt alvor i tilværelsen.

Vi har slitt oss gjennom tre–fire treningsøkter daglig. Vi hadde kommet til et sted der omtanken og omsorgen omsluttet oss – vekk fra hverdagens mas og kjas. Og kanskje aller viktigst: fellesskap. Tårer og glede. Måltider. Her fikk vi hjelp til å etablere nye, varige treningsrutiner slik at vi igjen har kunnet fatte håp. Jeg hadde kommet til et sted der jeg gjenfant meg selv.

«Døgnopphold og poliklinikk er fjollete utilstrekkelige forslag»

Tilbudet er også nyttig for resten av familien. Som kronisk syk er man til tider en belastning for dem som står nærmest, og for hele familien hjemme er det derfor viktig å kunne få en pause. Barn som ofte har båret på skam, kan endelig oppleve stolthet når de ser foreldre som får nytt mot og andre perspektiver. Men for at familien skal oppleve at foreldre er trygt ivaretatt, kreves opphold av en viss varighet. Døgnopphold og poliklinikk er fjollete utilstrekkelige forslag.

Rasering av en suksess

Nå har byråkratene i Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge besluttet at sykehus og kommuner skal besørge tilbudet. Dagopphold. Og digitale løsninger. Heretter skal man åpenbart trene en time her og en time der. Og kanskje tre kvarter på Teams?

Hvordan skal man ha krefter til flere daglige økter i dette nye systemet? Økter som er nødvendige for å oppnå bedring. Hvordan finne ro til å etablere nye vaner? Hvordan skal pasientene ha ork til å komme seg mellom behandlingsstedene?

«Hvordan skal man ha krefter til flere daglige økter i dette nye systemet? Økter som er nødvendige for å oppnå bedring»

Nå må pasientene belage seg på å møte stadig nye ansatte. «Opphakkert» er tidens melodi. Ingen fred. Ingen ro. Bare rasering av et fortreffelig og bærekraftig tilbud.

Hva med fellesskapet? Det som kanskje er det aller viktigste.

Hva med kompetansen som er bygget opp på disse spesialiserte rehabiliteringsstedene? Kan den overleve i et fragmentert kommunalt tilbud? Neppe. Vi må forvente at kommende tilbud vil være langt fra de nåværende.

Vi skal fortsette å heie frem Team Pølsa. Men det er sårt å vite at bak fasaden vi ser, venter en ny virkelighet. For når deltakerne i dette programmet passerer 30 år, vil teppet være revet vekk under føttene på dem. Og på oss andre som allerede har rundet 30 år.

Hvem er tjent med dette? Og i en større sammenheng: Er dette god samfunnsøkonomi?

LITTERATUR

1. Helse Sør-Øst RHF. Inngår nye avtaler innen spesialisert rehabilitering. <https://www.helse-sorost.no/nyheter/inngar-nye-avtaler-innen-spesialisert-rehabilitering/> Lest 2.3.2026.
2. Langsveien. Hagerup sender skriftelig spørsmål til helseministeren. - Beitostølen Helseportsenter, Nyquist og Myrland fikk full støtte. Langsveien 12.12.2025. <https://www.langsveien.no/2025/12/12/hagerup-sender-brev-til-ministeren-pa-stortinget-beitostolen-helseportsenter-nyquist-og-myrland-fikk-full-stotte/> Lest 2.3.2026.

Publisert: 20. mars 2026. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.26.0117
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. juni 2026.